

ΠΡΟΣ: Υφυπουργό Παιδείας
κ. Ιωάννη Πανάρετο

Θεσσαλονίκη 21 / 6 / 2010
Αρ. Πρωτ. 5424

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Τα τελευταία χρόνια έχουμε θέσει κατ' επανάληψη στις πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου Παιδείας αλλά και δημόσια, όλα τα σοβαρά ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής, καθώς και εκείνα που αφορούν τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή στην εκπαίδευση.

Στις 10 / 3 / 2010 αποστείλαμε πολυσέλιδη επιστολή προς τη νέα Υπουργό Παιδείας για τα θέματα της σχολικής φυσικής αγωγής, ενόψει της δημόσιας διαβούλευσης και του διαλόγου για την παιδεία ο οποίος επικεντρώνεται στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην προσχολική αγωγή, την οποία και σας επισυνάπτουμε.

Λίγες μέρες πριν η υπουργός παιδείας είχε παρουσιάσει στον πρωθυπουργό και στο υπουργικό συμβούλιο, κείμενο για τις αλλαγές που ετοιμάζονται στις προαναφερθείσες βαθμίδες της εκπαίδευσης, υπό τον βαρύγδουπο τίτλο «Νέο Σχολείο. Πρώτα ο Μαθητής».

Ένα κείμενο 36 σελίδων στο οποίο υπάρχει μόνο μια αναφορά στον αθλητισμό και αυτή μονολεκτική, στη σελίδα 34 στο κεφάλαιο του ολόημερου σχολείου όπου αναφέρει: «Ο χρόνος παραμονής είναι μακρύτερος, οι μαθητές και οι μαθήτριες παρακολουθούν μαθήματα ξένης γλώσσας που οδηγούν σε πιστοποίηση, κάνουν αθλητικά, εξοικειώνονται με τις τέχνες ή άλλες δημιουργικές δραστηριότητες που σήμερα κατά κανόνα αναζητούν στην ιδιωτική αγορά.».

Σε κανένα άλλο σημείο δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά στη φυσική αγωγή και στον αθλητισμό.

Τις αρχικές μας ανησυχίες για τη λανθασμένη εικόνα που έχει η παρούσα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για τη φυσική αγωγή, τον αθλητισμό και τους καθηγητές φυσικής αγωγής, ήρθαν να επιτείνουν οι ατυχείς (κατά την επιεικέστερη έκφραση) δηλώσεις σας σε ομιλία σας στη βουλή (ακολουθεί το σχετικό απόσπασμα – το οποίο πήραμε από την δική σας ιστοσελίδα), όπου αναφερθήκατε με υποτιμητικό και απαξιωτικό τρόπο για τους γυμναστές και ακολούθως σε συνέντευξή σας (ακολουθεί επίσης το σχετικό απόσπασμα – το οποίο πήραμε από την δική σας ιστοσελίδα), όπου αναφέρεστε σε υπεραριθμίες των γυμναστών (λες και είναι οι ίδιοι οι γυμναστές υπεύθυνοι) και άλλα σχετικά θέματα.

«ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ: Εγώ θα πω ένα πράγμα, για το οποίο δεν έχω στοιχεία, αλλά θα προσπαθήσω να βρω. Πόσοι από τους γυμναστές που είναι διορισμένοι, γυμνάζουν – δηλαδή κάνουν γυμναστική σε παιδιά; Πιστεύω ότι, αν όλοι οι γυμναστές που είναι διορισμένοι γύμναζαν μαθητές, θα ήμαστε ο καλύτερα γυμνασμένος λαός. Δεν είναι αυτή η εικόνα που υπάρχει - νομίζω.».

«ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή η άποψη είναι λανθασμένη και θα σας εξηγήσω γιατί. Η οικονομική μεταβολή ή οι οικονομίες που μπορεί να προκαλέσει δεν είναι η αιτία των νομοθετήσεων αυτών, θα είναι το αποτέλεσμα από μία καλύτερη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Ξέρετε, ποια ήταν η μέχρι σήμερα πρακτική; Η μέχρι σήμερα πρακτική ήταν ότι κάθε χρόνο το υπουργείο παιδείας διόριζε ένα αριθμό εκπαιδευτικών. Έπαιρνε πιστώσεις και έλεγε θα διορίσω ένα αριθμό 7.000, 3.000, 5.000. Μεταξύ αυτών τόσοι γυμναστές, τόσοι μουσικοί, τόσοι μαθηματικοί. Χωρίς να έχει εικόνα των πραγματικών αναγκών. Και οδηγούμαστε στην κατάσταση όπου είχαμε για παράδειγμα

NORTHERN GREECE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ASSOCIATION (E.G.V.E.)

σε ένα σχολείο δέκα γυμναστές οι οποίοι δεν είχαν δουλειά. Και έπρεπε τώρα αυτούς να τους πάρουμε από το σχολείο και να τους στείλουμε κάπου αλλού, οι οποίοι θα έκαναν κάτι όχι γιατί υπήρχε ανάγκη, αλλά για να απασχολούνται. Τι λέμε σήμερα; Σήμερα λέμε ότι για να διορισθεί κάποιος εκπαιδευτικός στο σχολείο, οπουδήποτε, σε οποιαδήποτε δραστηριότητα του δημοσίου τομέα, θα πρέπει να υπάρχει ανάγκη. Να καταγράψουμε τις ανάγκες και να προκηρύσσονται οι θέσεις ανάλογα με τις υφιστάμενες ανάγκες. Αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά της κατάστασης πριν με την κατάσταση μετά.».

Το κρεσέντο των ατυχών, ανεδαφικών και μη στηριζόμενων σε επιστημονικά δεδομένα δηλώσεων κατά των καθηγητών φυσικής αγωγής και του μαθήματος της φυσικής αγωγής δυστυχώς συνεχίστηκε με διαδοχικές αναφορές σε δημόσιες τοποθετήσεις στα μέσα ενημέρωσης, τόσο δικές σας, όσο και της κυρίας υπουργού.

Κύριε Υφυπουργέ

Σήμερα είναι παγκοσμίως αποδεκτό και τεκμηριωμένο, ότι θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στη διανοητική και φυσική καλλιέργεια των μαθητών. Μια ισορροπία η οποία αν και δεν είχε απόλυτα επιτευχθεί, διαταράχθηκε εντονότατα και ανετράπη πλήρως, ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή των Νόμων 2525/97 και 2640/98, που επέφεραν δραματικές επιβαρύνσεις στους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μείωσαν σημαντικά τις ώρες του μαθήματος της φυσικής αγωγής στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα. Το γεγονός αυτό εκτός των άλλων είχε ως αποτέλεσμα και τη μείωση του αριθμού των οργανικών θέσεων για τους καθηγητές φυσικής αγωγής (πολλοί συνάδελφοι έτσι απώλεσαν την οργανική τους θέση).

Αναλυτικότερα και με συγκεκριμένα στοιχεία λοιπόν, τα οποία απουσιάζουν κατά δήλωσή σας από τις δικές σας επικρίσεις, η κατάσταση που διαμορφώθηκε μετά την ψήφιση των Νόμων 2525/97 και 2640/98 και την εφαρμογή των νέων τότε ωρολογίων προγραμμάτων, είχε ως αποτέλεσμα **το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στο Ενιαίο Λύκειο και στα Τ.Ε.Ε. – νυν ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ να έχει σχεδόν εξαφανιστεί.**

Σήμερα λοιπόν στο συνολικό αριθμό ωρών ενός εβδομαδιαίου προγράμματος διδασκαλίας στη Γ' Λυκείου υπάρχει για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής 1 ώρα, στην Α' Λυκείου στο πρώτο τετράμηνο 2 ώρες, ενώ στο δεύτερο τετράμηνο 1 ώρα και στη Β' Λυκείου 2 ώρες. Στα δε Τ.Ε.Ε. (ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ πλέον) 1 ώρα εβδομαδιαίως και στον 2^ο κύκλο καμία.

Δηλαδή τα ποσοστά συμμετοχής της Φυσικής Αγωγής στο συνολικό αριθμό ωρών ενός εβδομαδιαίου προγράμματος διδασκαλίας είναι στο Λύκειο από 0 έως 5,8 %. Είναι ο χειρότερος συσχετισμός από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους και αυτό συμβαίνει μόνο στην Ελλάδα.

Και όλα αυτά βέβαια, είχαν συμβεί λίγους μόνο μήνες μετά την ανάθεση το 1997 από τη ΔΟΕ στη χώρα μας, της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ήταν το πρώτο βήμα και από τις πρώτες ενέργειες της Ελληνικής Πολιτείας στην κατεύθυνση της «αναβάθμισης» του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής στην εκπαίδευση, μετά την ανάληψη και επ' ευκαιρία της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων από τη χώρα μας. Πρόκειται ανυπερθέτως για μοναδικό κατόρθωμα και παγκόσμια πρωτοτυπία.

Και σαν να μην έφταναν μόνο αυτά, λίγο καιρό μετά τη μείωση των ωρών, καταργήθηκε και η συμμετοχή της βαθμολογίας του μαθήματος στο γενικό βαθμό των μαθητών στο Λύκειο (για να μην αναφερθούμε και στα θέματα των απουσιών) και το

NORTHERN GREECE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ASSOCIATION (E.G.V.E.)

μάθημα της φυσικής αγωγής έγινε απλώς ένα διακοσμητικό στοιχείο (όχι όμως με ευθύνη των γυμναστών).

Προκειμένου να σχηματίσετε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα σας παραθέτουμε μια σειρά από στοιχεία για τη σχέση ωρολογίου προγράμματος και ωρών διδασκαλίας του μαθήματος της φυσικής αγωγής στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα.

Από το 1882 μέχρι το 1976 η Φυσική Αγωγή κατείχε ποσοστό από 8 μέχρι 10 % του συνολικού αριθμού ενός εβδομαδιαίου προγράμματος διδασκαλίας.

Από το 1977 μέχρι το 1981 το μάθημα της φυσικής αγωγής μαζί με τις αθλητικές δραστηριότητες έφτασε να κατέχει στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου το 13,9 % και στις τάξεις του Λυκείου το 8,5 %.

Από τις 16 / 02 / 1981, μετά την εφαρμογή του πενθημέρου το μάθημα της φυσικής αγωγής στην Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου καταλαμβάνει το 8,3 % του συνολικού αριθμού ωρών ενός εβδομαδιαίου προγράμματος διδασκαλίας, ενώ στη Γ' τάξη του Γυμνασίου και στην Α' τάξη του Λυκείου το 6 %. Τέλος, στη Β' τάξη του Λυκείου το 4,5 %.

Ενώ λοιπόν μετά τους Νόμους 2525/97 και 2640/98 αλλά και μεταγενέστερους που προσέθεσαν, κατά γενική ομολογία, ακόμα μεγαλύτερη πνευματική επιβάρυνση στους μαθητές, με απρόβλεπτες βιολογικές, ψυχικές, πνευματικές και κοινωνικές προσαρμογές και φθορές, θα περίμενε κανείς η πολιτεία να οργανώσει καλύτερα τη Φυσική Αγωγή και να αυξήσει τις ώρες διδασκαλίας τουλάχιστον σε τρεις εβδομαδιαίως, δυστυχώς έπραξε ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή σχεδόν την εξαφάνισε.

Συμπερασματικά, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η όποια «υπεραριθμία» των καθηγητών φυσικής αγωγής προήλθε κατά βάση από τη μείωση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος της Φ.Α.

Τελείως συμπτωματικά φανταζόμαστε, έτυχε την περίοδο που ψηφίστηκαν οι προαναφερθέντες νόμοι (το 1997 και το 1998), εσείς κ. υφυπουργέ να υπηρετείτε το δημόσιο βίο ως Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (1995 - 2000), του Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας και ως Αντιπρόεδρος του τριμελούς διοικητικού συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Συμβουλίων Παιδείας (EUNEC) (1997 - 2000), όπως ο ίδιος αναφέρετε στο βιογραφικό σας. Επί του παρόντος θα αποφύγουμε κάθε περαιτέρω σχόλιο για το γεγονός αυτό.

Για να σχηματίσετε δε ακόμα πιο ξεκάθαρη εικόνα, σας αναφέρουμε ενδεικτικά μόνο κάποια επιπλέον στοιχεία που απεικονίζουν μια άλλη ζοφερή πραγματικότητα από αυτή που προφανώς έχετε στα υπόψη σας.

Σύμφωνα με έρευνα που δημοσιεύθηκε πέρυσι και επιβεβαιώνει τα αποτελέσματα και άλλων ερευνών, οι μαθητές της τρίτης Λυκείου γυμνάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς μόνον 23 ώρες (χωρίς για αυτό να φέρουν ευθύνη οι γυμναστές), ενώ προδιάθεση για στεφανιαία νόσο έχουν οι μισοί σχεδόν μαθητές ηλικίας 12 – 17 ετών. Ως κυριότεροι προδιαθεσικοί παράγοντες έχουν εντοπιστεί η μειωμένη φυσική δραστηριότητα, η φτωχή αερόβια ικανότητα και το αυξημένο ποσοστό σωματικού λίπους.

Σύμφωνα με άλλη μελέτη, αλλά και με τα σχετικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα από τη EUROSTAT, η χώρα μας έρχεται δεύτερη στην Ευρώπη στην παιδική παχυσαρκία αφού το 54 % των παιδιών ηλικίας 6 – 11 ετών είναι υπέρβαρα, γεγονός που στο μέλλον

θα αποτελεί πραγματική απειλή, καθώς εκτιμάται ότι σε 20 χρόνια θα είναι ο κυριότερος λόγος θανάτου ενηλίκων.

Τα δεδομένα αυτά σχετίζονται άμεσα και με την ήδη διαπιστωθείσα αύξηση της νοσηρότητας και της θνησιμότητας ενηλίκων από καρδιακές παθήσεις τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα.

Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στο Ευρωβαρόμετρο η Ελλάδα κατατάσσεται στην πρώτη θέση των συστηματικών καπνιστών με ποσοστό 42 %, τη στιγμή που ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 31 %. Πρωτιά επίσης, καταγράφουμε και στο παθητικό κάπνισμα, με το 60 % να αναπνέει τον καπνό των άλλων στο χώρο εργασίας.

Συνδυαστικά εκτιμώντας τα παραπάνω στοιχεία, είναι φανερό ότι έχει ήδη υποβαθμιστεί η ποιότητα ζωής στο σύνολο του πληθυσμού, και θα συνεχίσει να υποβαθμίζεται, ενώ αναμένεται να υπάρξει και σοβαρή επιβάρυνση του συστήματος υγείας και των ασφαλιστικών ταμείων τα επόμενα χρόνια αν δεν πάρουμε άμεσα μέτρα

Μοναδικός τρόπος αντιμετώπισης όλων των ανωτέρω μέσω της πρόληψης τέτοιων φαινομένων είναι η αύξηση της φυσικής δραστηριότητας των νέων και η δημιουργία μέσα από το σύστημα εκπαίδευσης, κινητικών έξεων που θα διαμορφώσουν τη θετική προδιάθεση για συμμετοχή σε κινητικές και αθλητικές δραστηριότητες στους νέους και θα δημιουργήσουν το παιδαγωγικό υπόβαθρο για ενσυνείδητη υιοθέτηση της δια βίου άσκησης ως τρόπου ζωής.

Με τους 2 προηγούμενους υπουργούς παιδείας είχαμε συζητήσει εν εκτάσει το πάγιο και απολύτως τεκμηριωμένο αίτημά μας για την αύξηση των ωρών της διδασκαλίας του μαθήματος της φυσικής αγωγής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και είχαν αποδεχθεί την αναγκαιότητα της άμεσης υλοποίησής του, και αυτό περιμένουμε και από τη νέα υπουργό παιδείας.

Ένα αίτημα το οποίο δεν είναι πλέον μόνο αίτημα δικό μας. Είναι αίτημα της Ελληνικής κοινωνίας. Άλλωστε, είναι γενικά παραδεκτό ότι οι οργανωμένες και αποτελεσματικές παιδαγωγικές παρεμβάσεις πρέπει να γίνονται μέσα στο χώρο του σχολείου και όχι έξω από αυτόν, και να έχουν χαρακτήρα γενικής εφαρμογής. Οι όποιες πρωτοβουλίες λαμβάνονται με την υλοποίηση εξωσχολικών προγραμμάτων και δράσεων, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, έχουν όμως χαρακτήρα υποβοηθητικό ή επικουρικό και δεν αποτελούν πρωτογενή παρέμβαση.

Για αυτό επαναλαμβάνουμε ότι η αύξηση των ωρών της διδασκαλίας του μαθήματος της φυσικής αγωγής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, είναι πλέον καθολικό αίτημα της κοινωνίας.

Στο κάτω – κάτω το υπάρχον εκπαιδευτικό μοντέλο με τις λίγες ώρες φυσική αγωγή και με τις πολλές ώρες φιλολογικά μαθήματα και μαθηματικά και δεν ξέρουμε τι άλλο, χωρίς να αντιδικούμε με τις υπόλοιπες επιστήμες, το δοκιμάσαμε ήδη, και βλέπετε τα αποτελέσματα. Ας δοκιμάσουμε λοιπόν και ένα άλλο μοντέλο στην εκπαίδευση με διαφορετική προσέγγιση και όχι μόνο να διαπιστώνουμε τα προβλήματα χωρίς να επιχειρούμε να δώσουμε λύσεις.

Ας μην μας διαφεύγει δε ότι η Φυσική Αγωγή, είναι το μοναδικό μάθημα που υλοποιεί εκτός των άλλων και τους στόχους της προληπτικής υγείας και της φυσιολογικής ανάπτυξης των παιδιών.

Ζητάμε λοιπόν να αυξηθούν άμεσα, από την επόμενη σχολική χρονιά σε 3 εβδομαδιαίως, οι ώρες του μαθήματος της φυσικής αγωγής στο δημοτικό σχολείο, στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο σε όλες τις τάξεις και να εισαχθεί το μάθημα της φυσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο.

Προς ενίσχυση και επίρρωση της επιχειρηματολογίας μας και των θέσεων και των απόψεων που εκφράζουμε, σας προτρέπουμε να ανατρέξετε (και ίσως εκεί βρείτε και τα στοιχεία που σας λείπουν), στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13^{ης} Νοεμβρίου 2007.

Καλό είναι επίσης, να προσθέσετε στις ενασχολήσεις σας (για εμάς ούτως ή άλλως συγκαταλέγονται στα σοβαρά ζητήματα που εδώ και πολλά χρόνια μας απασχολούν), πρώτον, το θέμα της ρύθμισης των επαγγελματικών μας δικαιωμάτων με οριστικό και αμετάκλητο τρόπο και δεύτερον, το θέμα που αφορά τις σχολές προπονητών της Γ.Γ.Α. και των ομοσπονδιών και της κατοχύρωσης του επαγγέλματος του προπονητή με βάση ένα συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο θα εφαρμόζεται από όλους και παντού και δεν θα εξαρτάται από τις προθέσεις, τις ορέξεις και τις συναλλαγές των εκάστοτε διοικήσεων των ομοσπονδιών (έχουμε καταθέσει ήδη τις προτάσεις μας για αυτό). Τον ιδιαίτερο, ευαίσθητο και κρίσιμο ρόλο της διαπαιδαγώγησης της Ελληνικής νεολαίας στα στάδια και στα γυμναστήρια δεν μπορούν, κύριε υφυπουργέ, να αναλαμβάνουν κάνοντας τον προπονητή, αυτοδίδακτοι εμπειρικοί ή απόφοιτοι σχολών προπονητών λίγων ημερών διδασκαλίας, παρά μόνον καταρτισμένοι επιστήμονες παιδαγωγοί – προπονητές, που γνωρίζετε πολύ καλά ποιοι είναι αυτοί. Για να έχετε λοιπόν πληρέστερη ενημέρωση και για τα θέματα αυτά σας επισυνάπτουμε και τη σχετική επιστολή που αποστείλαμε στον Γ.Γ.Α. και κοινοποιήσαμε στην υπουργό παιδείας.

Τέλος, με την ευκαιρία της παρούσας επιστολής επιθυμούμε να κάνουμε μια ειδική αναφορά στο θέμα του καπνίσματος στους κλειστούς δημόσιους χώρους και στους κλειστούς χώρους συγκέντρωσης του κοινού.

Επειδή αυτή τη στιγμή το μέτρο της απαγόρευσης του καπνίσματος σε αυτούς τους χώρους έχει περιέλθει σε πλήρη ατονία και δεν εφαρμόζεται σχεδόν πουθενά, θα θέλαμε να απευθύνουμε έκκληση στο υπουργείο υγείας, να επαναφέρει άμεσα σε πλήρη ισχύ το μέτρο της απαγόρευσης με ακόμα μεγαλύτερους περιορισμούς ή να επιβάλει καθολική απαγόρευση. Επιτέλους θα πρέπει να σταματήσουμε να δολοφονούμε τα παιδιά μας. Εκτός και αν η πολιτεία έχει το βλέμμα στραμμένο μόνο στα αυξημένα έσοδα από την αύξηση της φορολογίας στα τσιγάρα και αδιαφορεί για όλα τα υπόλοιπα. Περιμένουμε λοιπόν με αγωνία την υλοποίηση της εξαγγελθείσας, προ ημερών, πρωτοβουλίας από την υπουργό υγείας.

Ως επιμύθιο, θέλουμε να θυμίσουμε σε όλους (πολιτικούς και μη), ότι η επένδυση στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή και στην ανάπτυξη του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής είναι επένδυση στη νέα γενιά και αυτό δεν πρέπει ποτέ να το ξεχνάει κανείς.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΠΑΡΙΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

NORTHERN GREECE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ASSOCIATION (E.G.V.E.)